

Forleikur:

Gosmökkur í Grímsvatnagosi

Halldór Björnsson, Guðrún Nína Petersen
og Þórður Arason

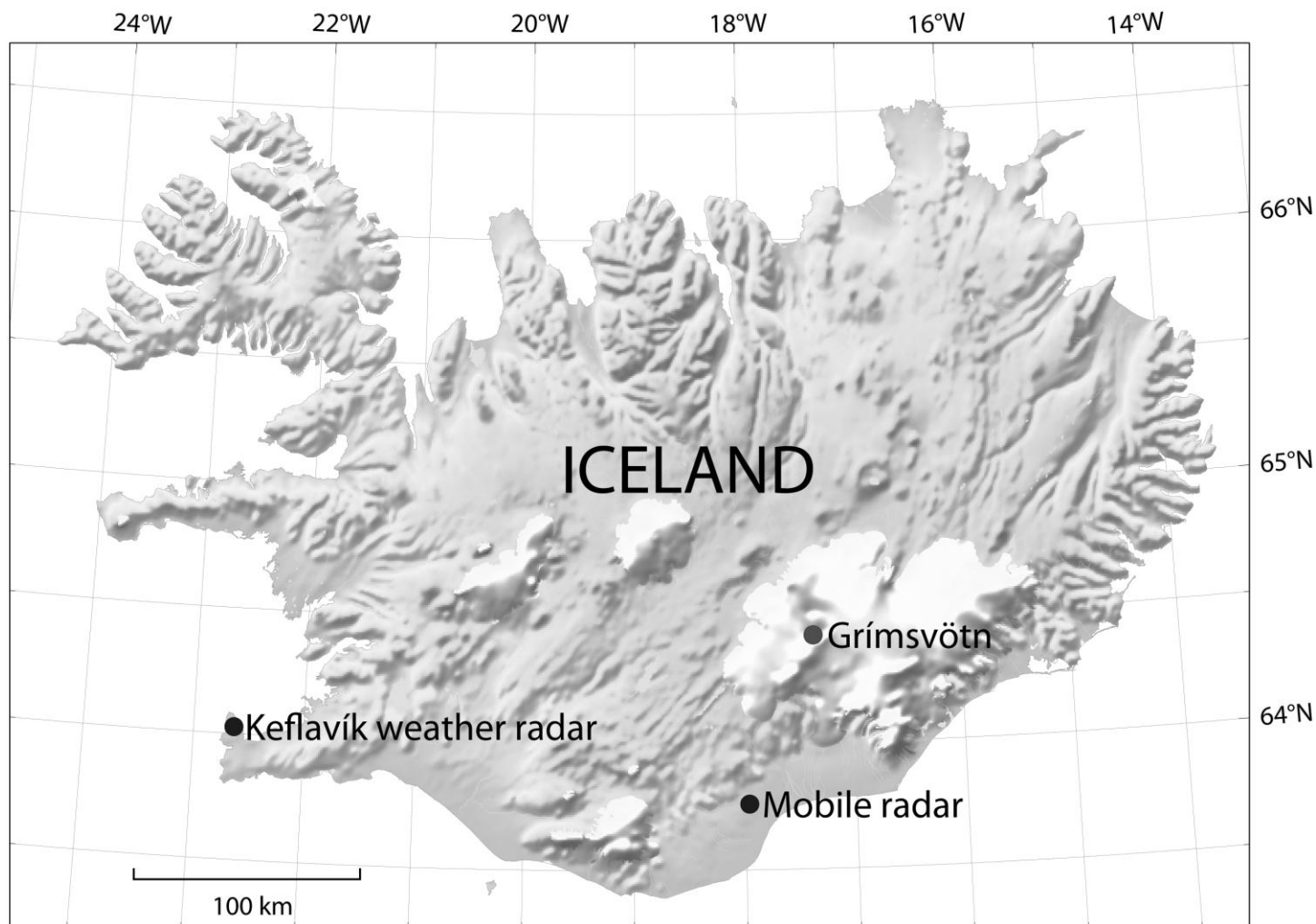

Ljósm. Sigurlaug Linnet, 21. maí 2011
frá Kirkjubæjarklaustri

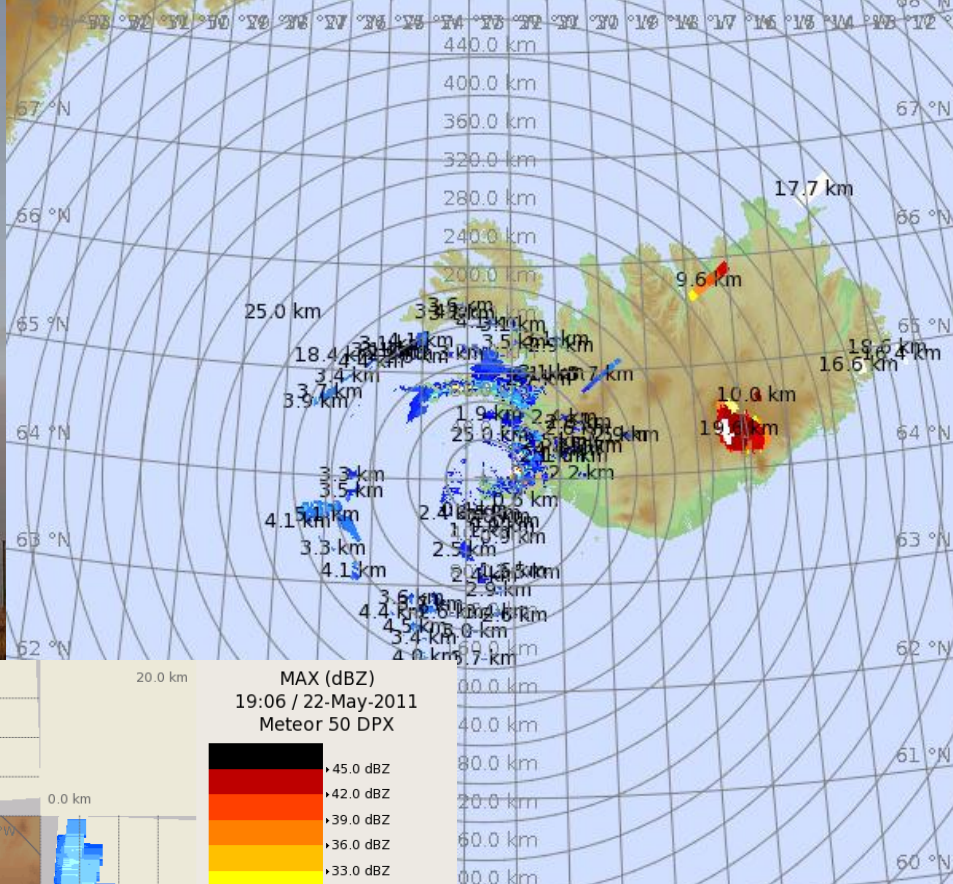
Veðursjár – Keflavík og Klaustur

Veðursjá Veðurstofunnar á Miðnesheiði
Ljós. Jonas Haraldsson

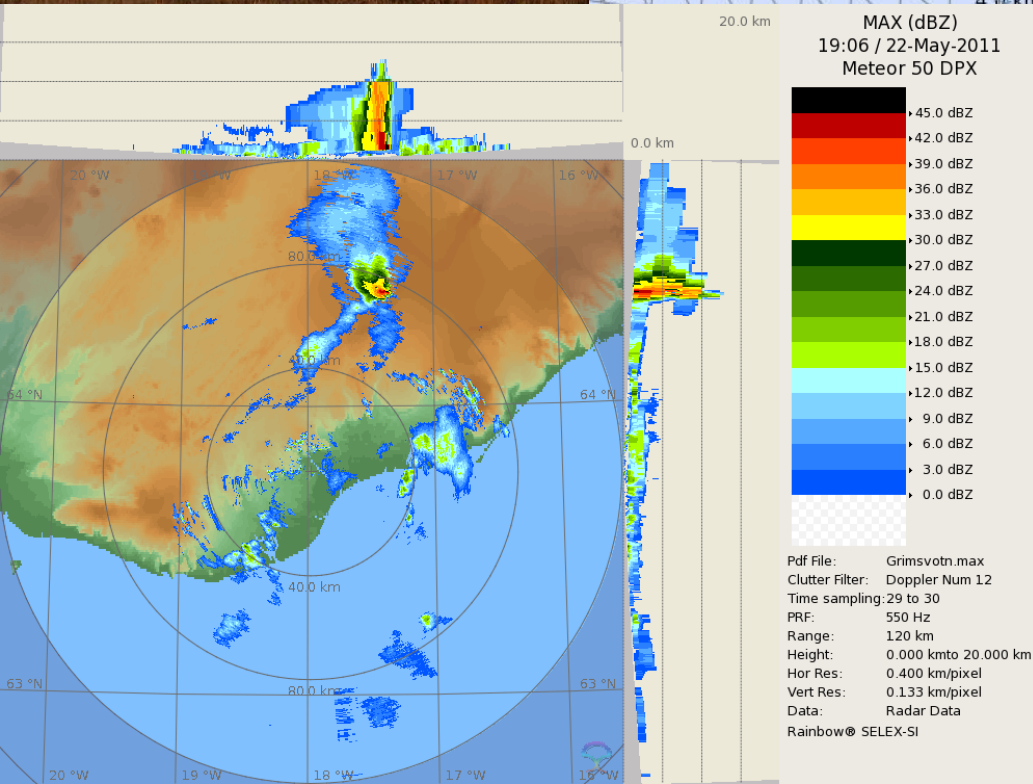
EHT (Height)

21:40 / 21-May-2011
Keflavik

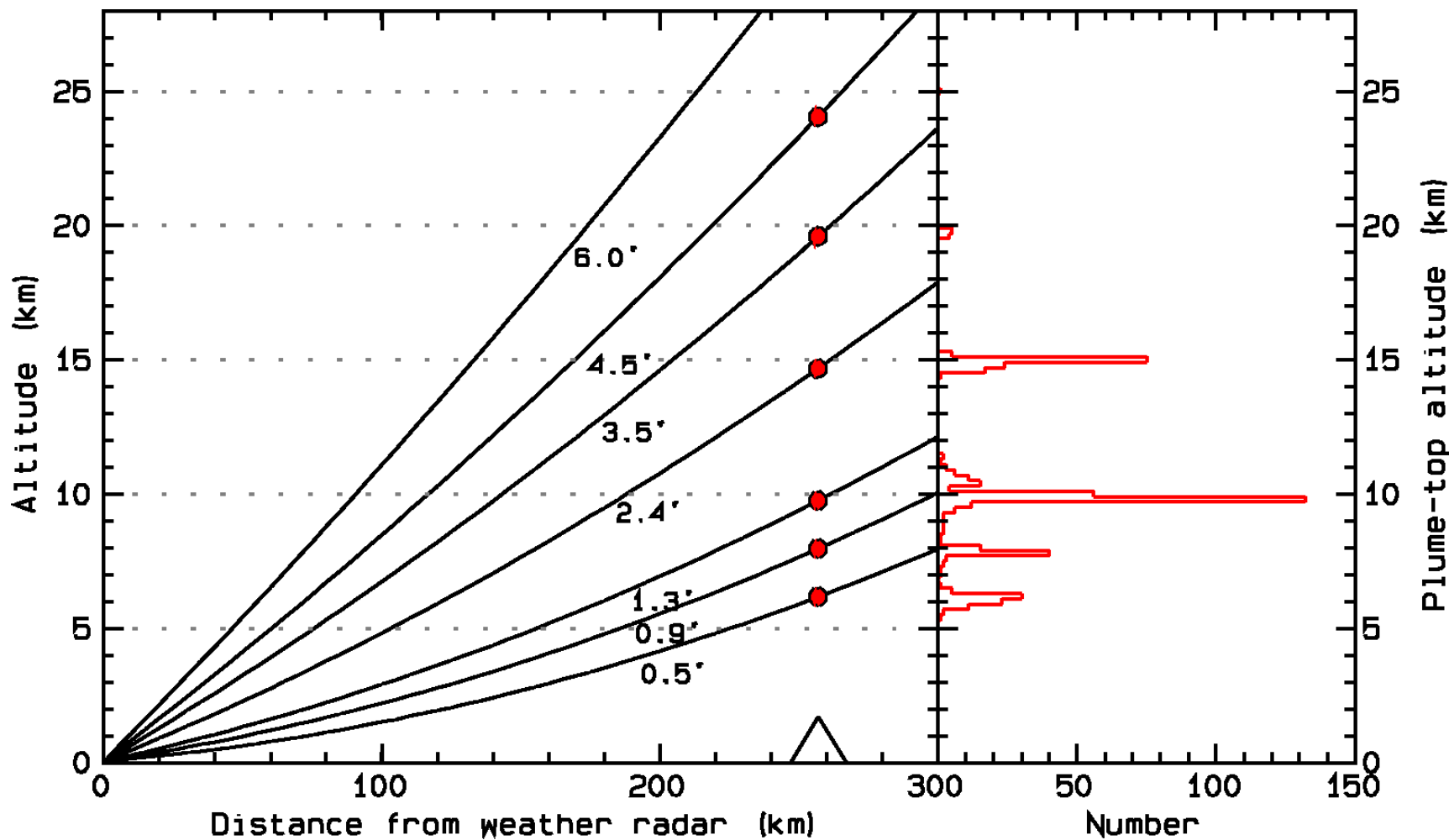

12.0 km
9.8 km
8.3 km
6.9 km
5.4 km
3.9 km
2.5 km
1.0 km

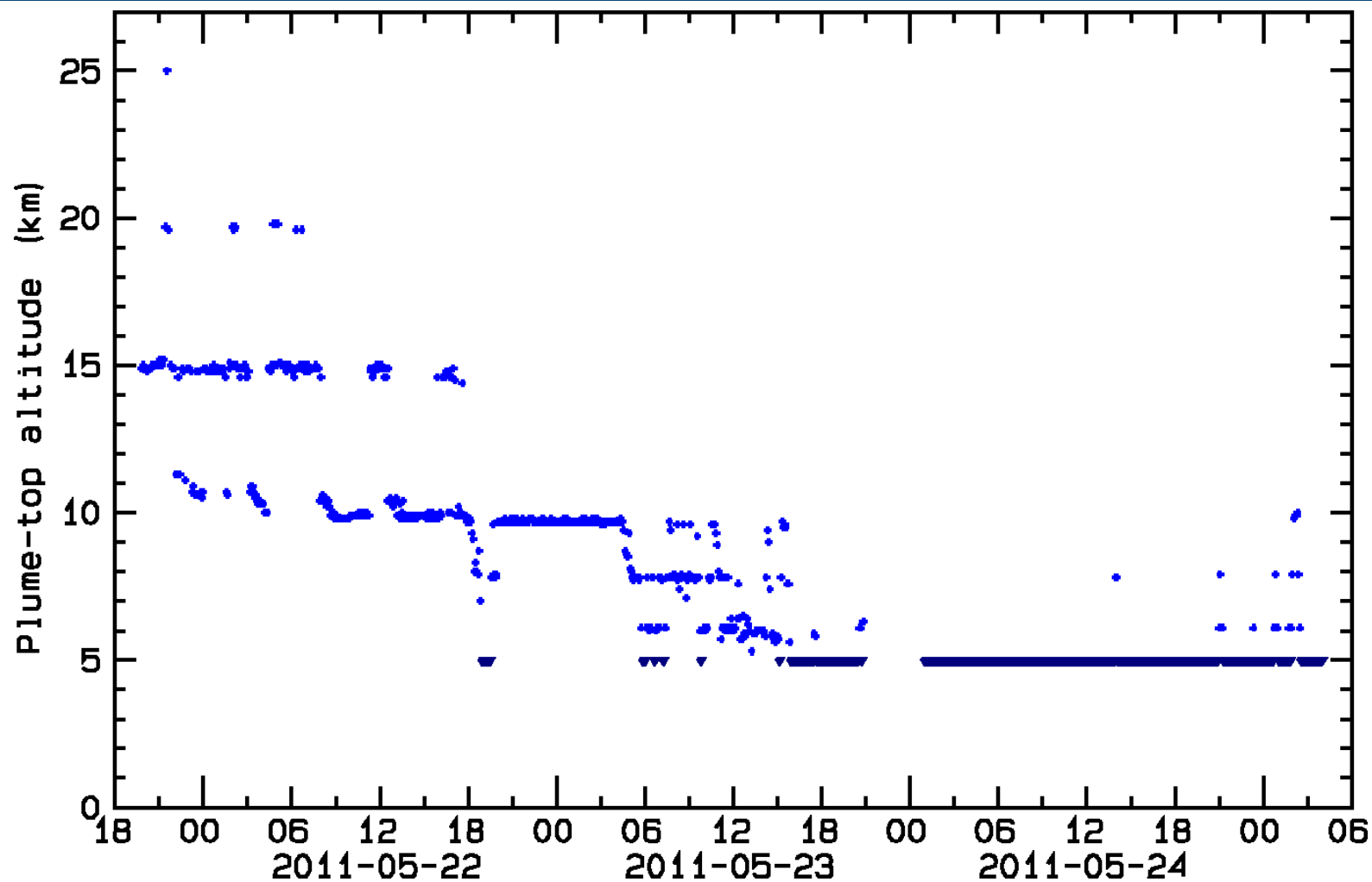
PDF File: eht_480km_text.eht
Clutter Filter: None
Time sampling: 50
PRF: 1200 Hz
Range: 500 km
Resolution: 1.667 km/pixel
Min Z: -20.0 dBZ
Text Heights: Echo Top
Data: Echo Top
Rainbow® SELEX-SI

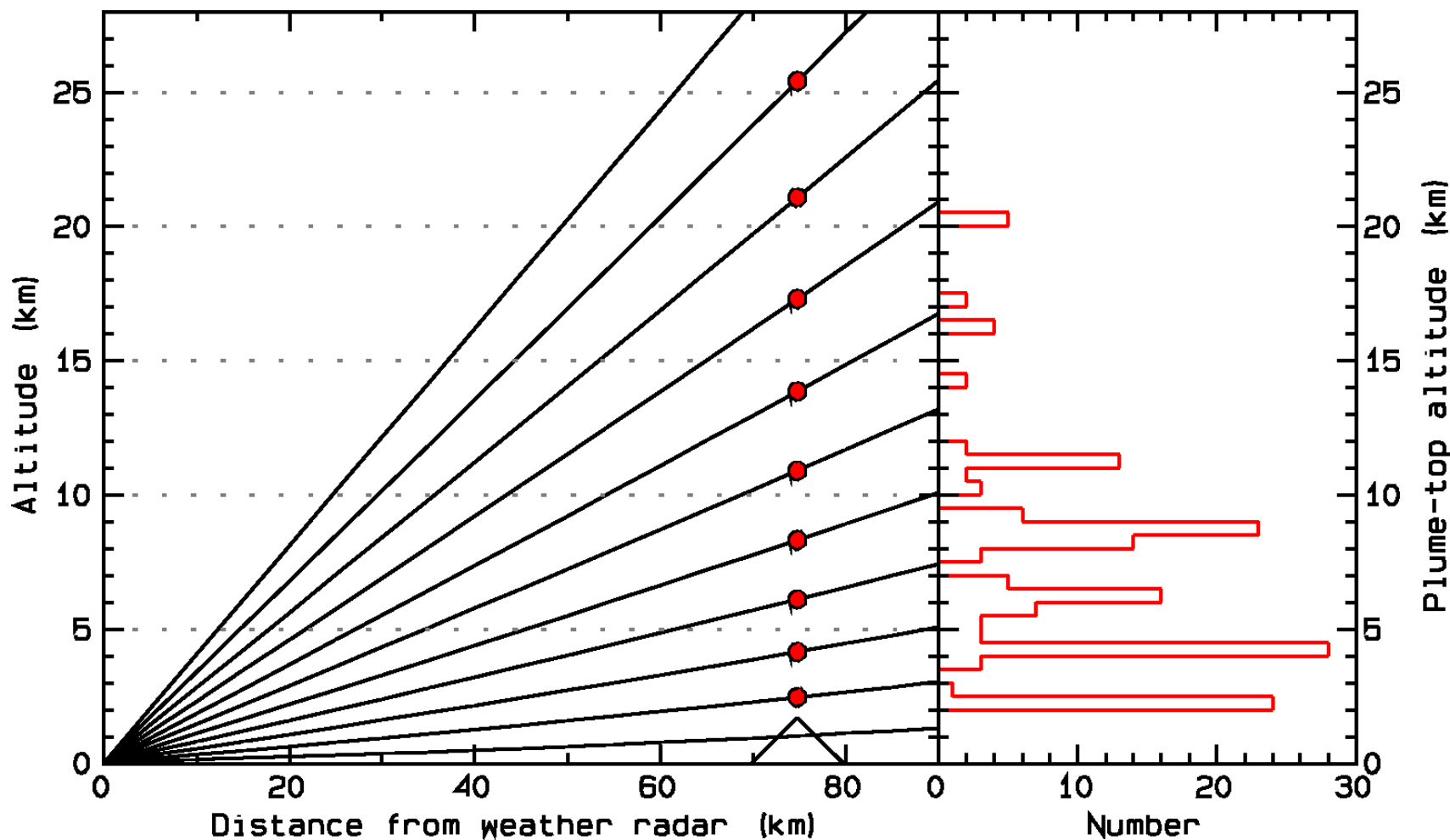

Tæknimenn Veðurstofunnar við færanlega veðursjá
Ljósni. mbl.is

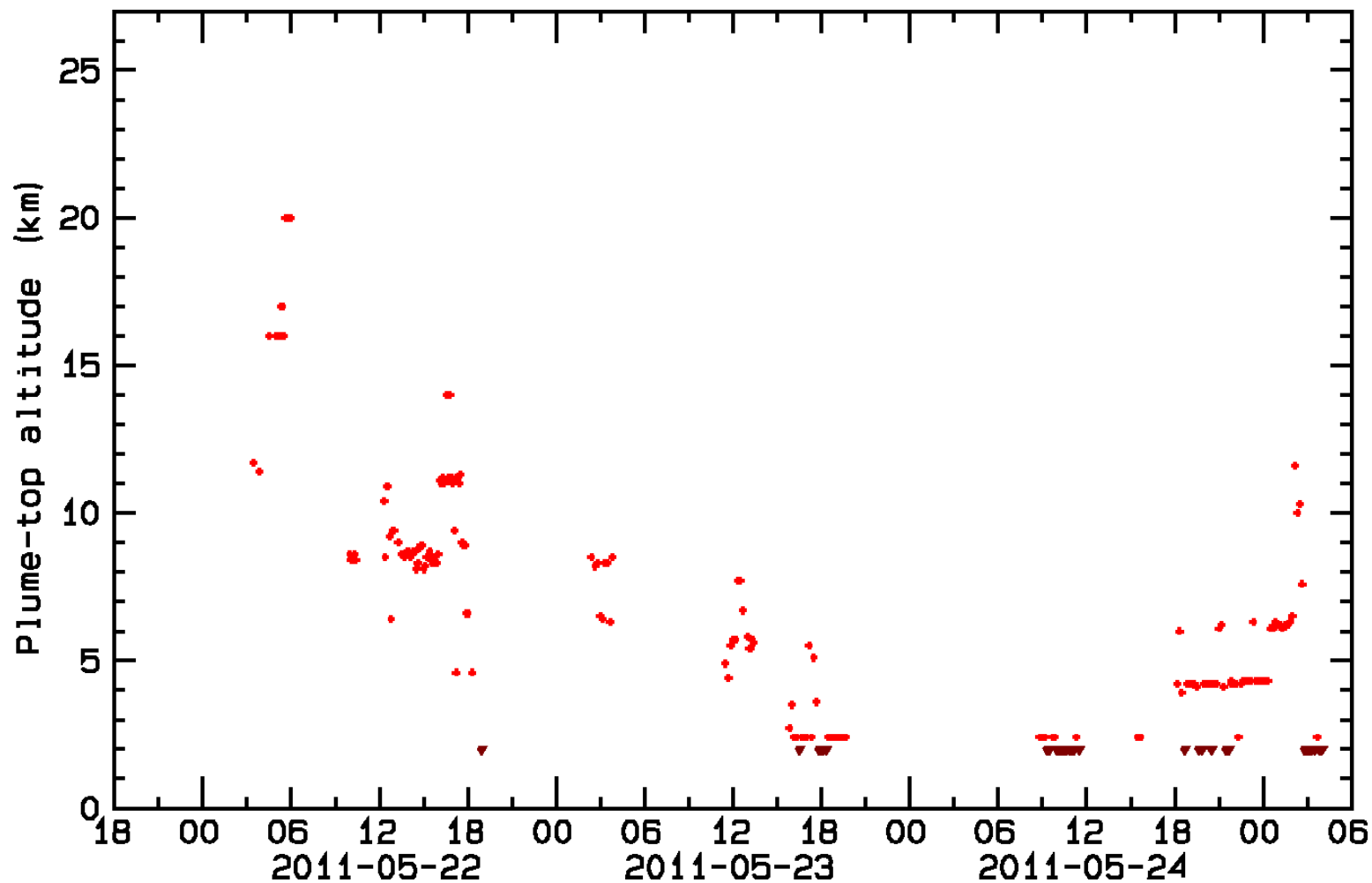
Hæð gosmakkar - Keflavík

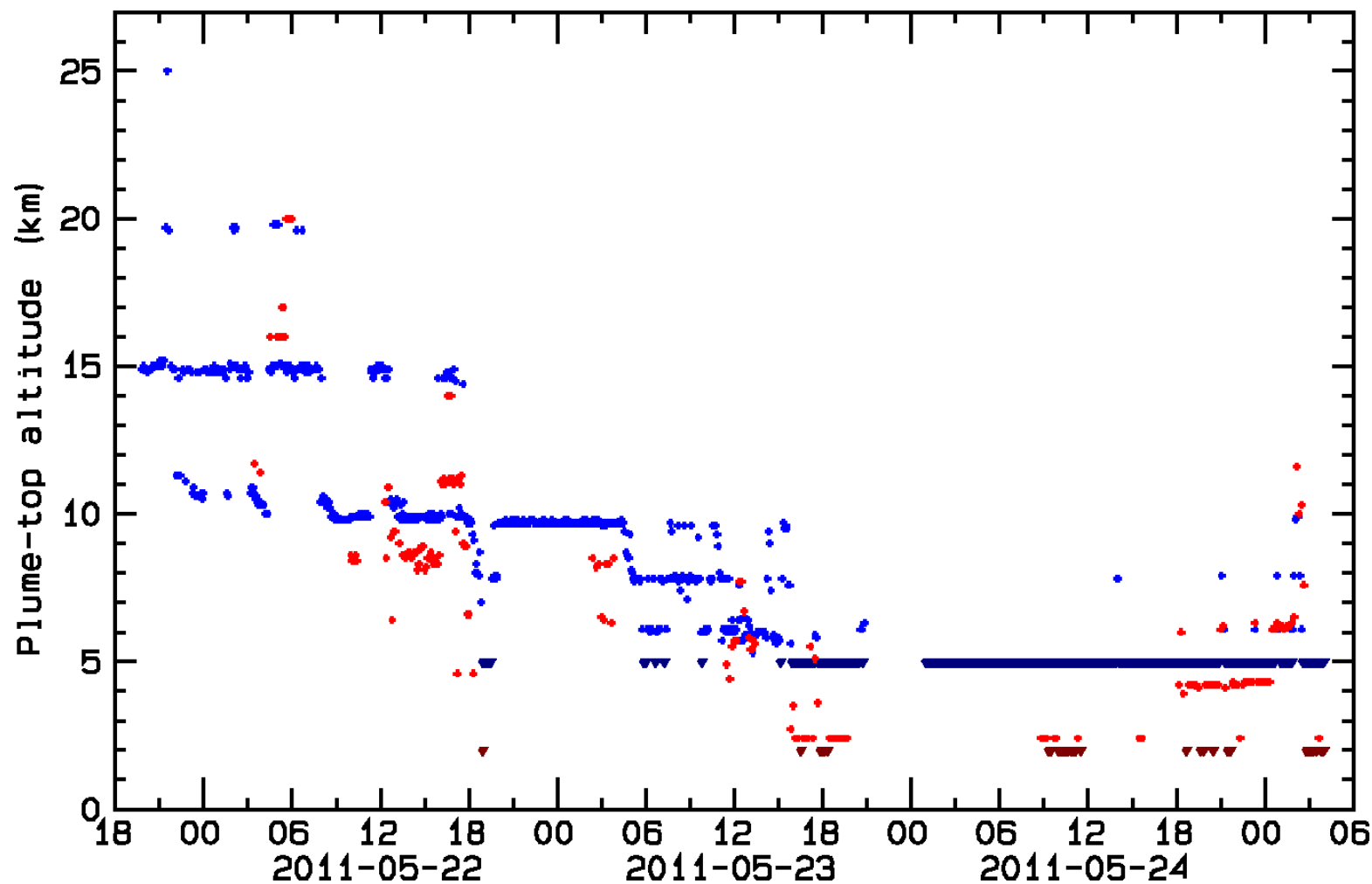

Hæð gosmakkar - Klaustur

Hæð gosmakkar

Gosmakkarhæð af ljósmynd

frá Ásbrú á Keflavíkurvelli

Ljósm. Hilmar Bragi Bárðarson, 21. maí 2011, kl. 23:09

21. MAY 2011
19:19:44

ICELAND

(C) 2011 INGOLFUR BRUUN

VOLCANO GRÍMSVÖTN

KPS

Gosmakkarhæð af ljósmyndum

Ljósm. Ingólfur Bruun, 21. maí kl. 19:08 – kl. 19:26
frá Skeiðarársandi

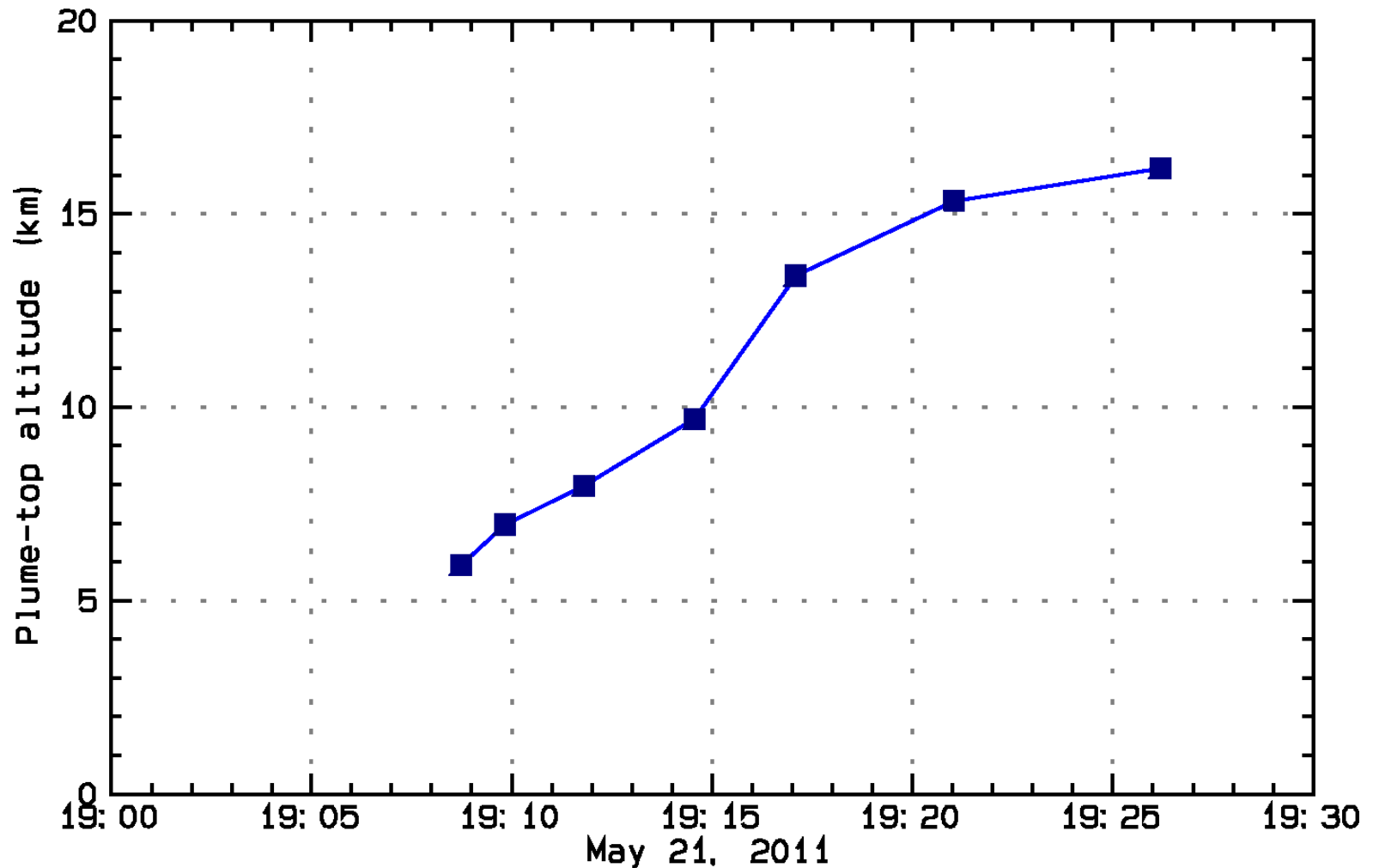

Upphafsrís gosmakkar

Áætlað út frá ljósmyndum Ingólfs Bruun

Veðurstofa
Íslands

Niðurstöður - Gosmökkur

Grímsvatnagos 21.-28. maí 2011

- Hæð gosmakkar var mæld með tveimur veðursjám og metin út frá ljósmyndum
- Hæsti gosmökkur á Íslandi í marga áratugi
- Mjög hratt dróg úr gosinu – svipað og 1998 og 2004

Eldingar í Grímsvatnagosi 2011

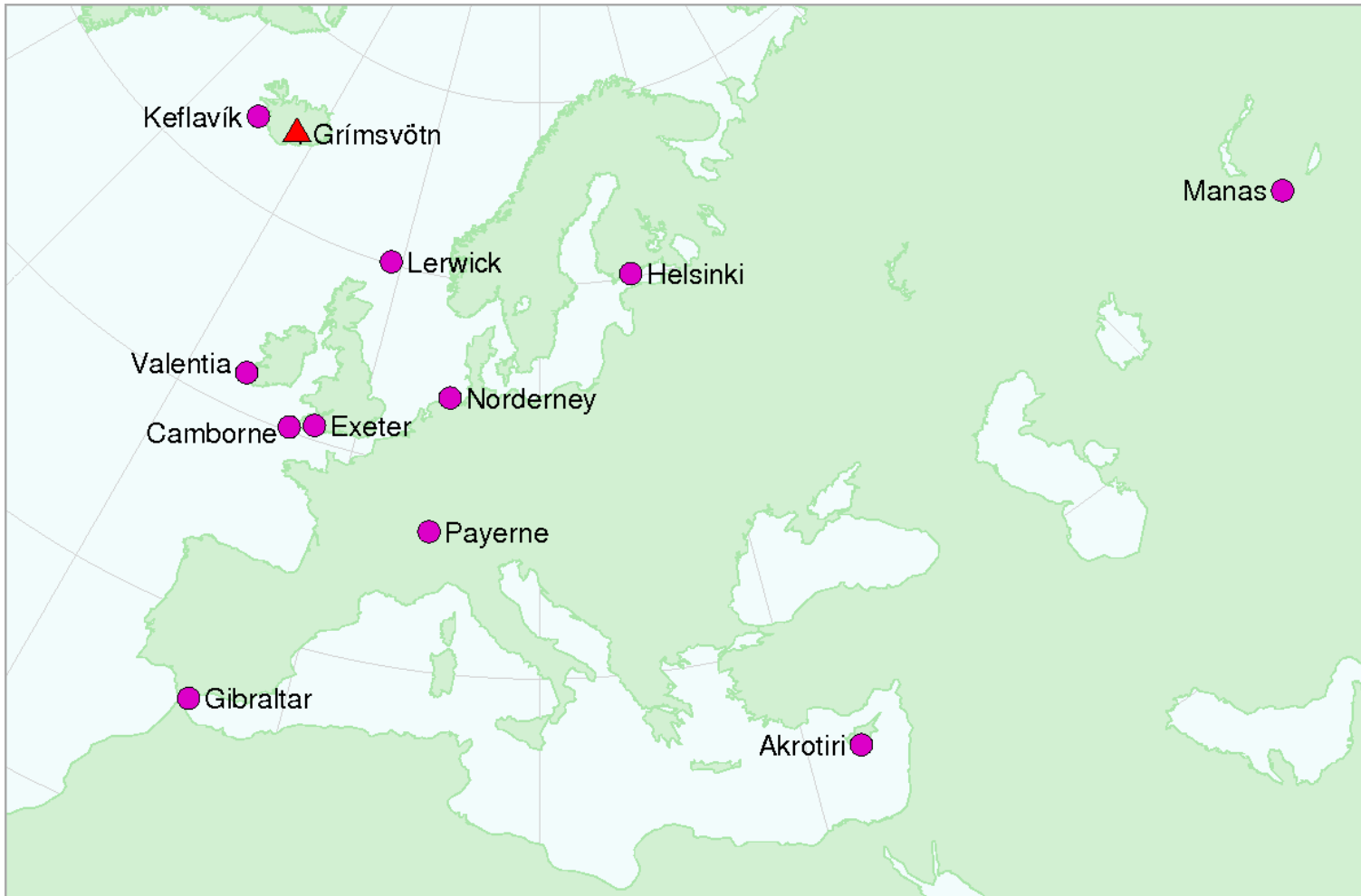
Þórður Arason

Ýmsar aðferðir eru þekktar til að skilja að rafhleðslur

- Hvellsuða vatns – núningur efnis við vatnsgufu
- Sundrun efnis – núningur svífandi smáagna – aska
- Frysting skýjadropa – núningur ískristalla – hagl

Þurrt loft getur borið rafsvið upp að 3 MV/m, en lægra fyrir rakt eða óhreint loft. Ef rafhleðslur safnast saman á kerfisbundinn hátt, getur spennan orðið óbærileg.

ATDnet eldingamælikerfi bresku veðurstofunnar

Eldingar í Grímsvatnagosi 2011

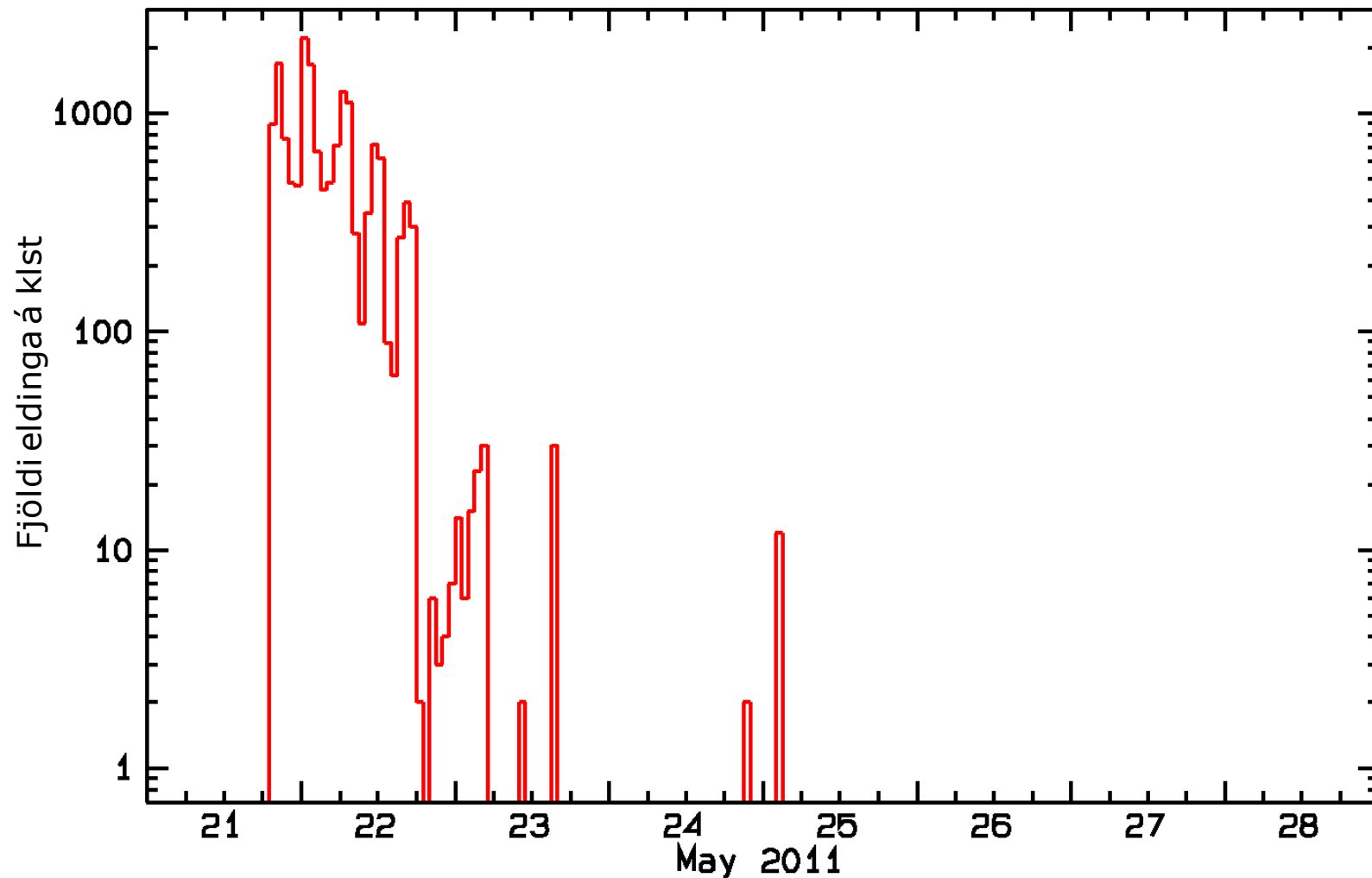
21. maí kl. 19 – 28. maí kl. 07

Veðurstofa
Íslands

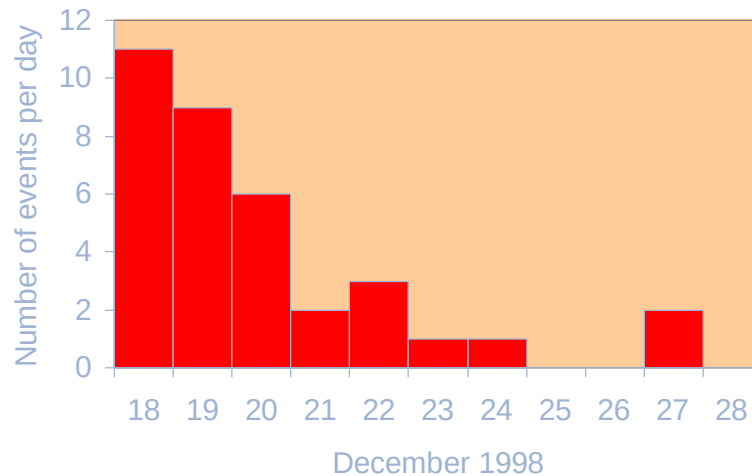
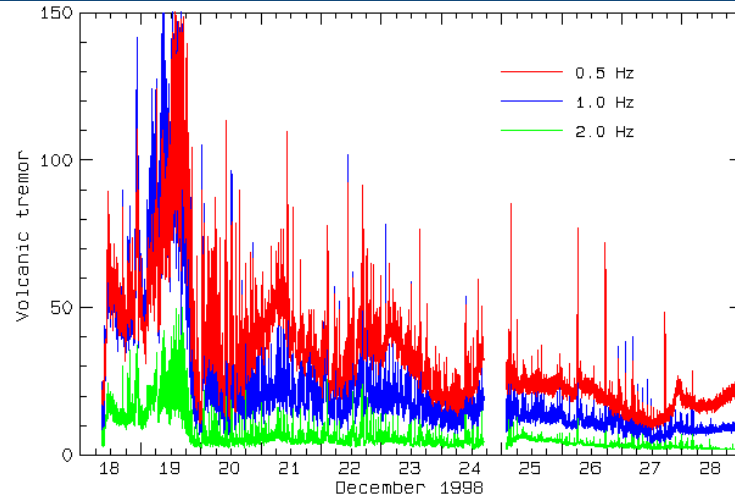
Grímsvötn maí 2011

Fjöldi eldinga á klst

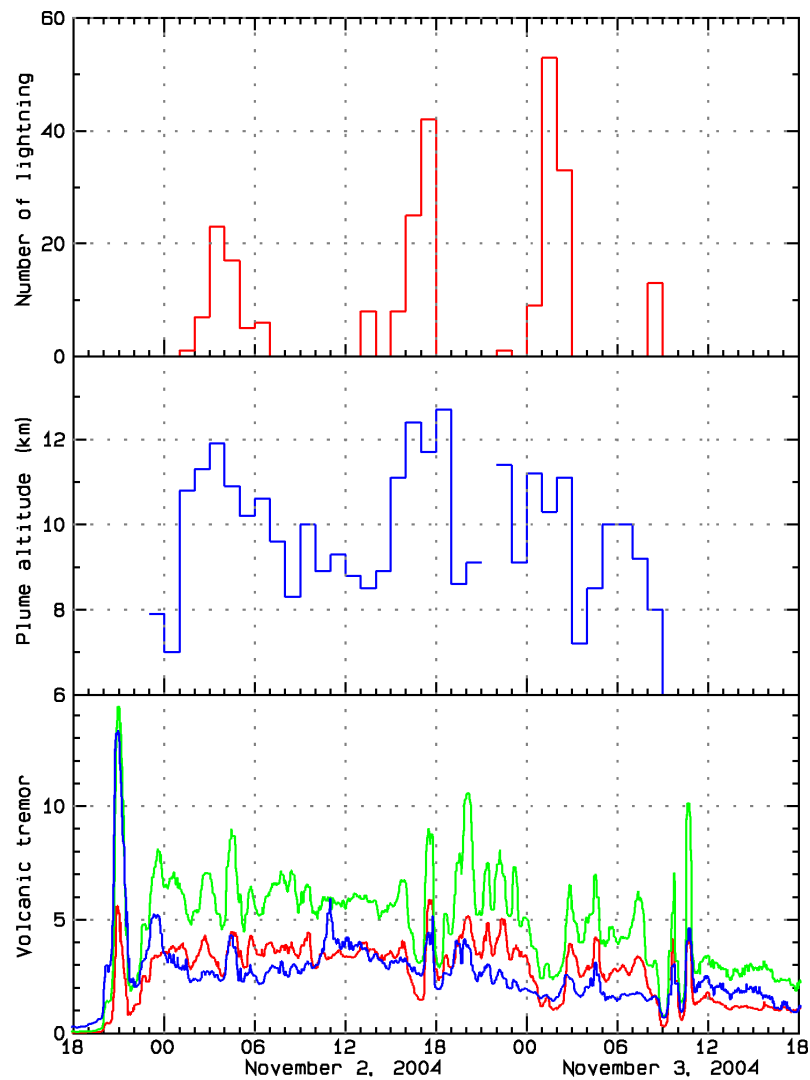
Grímsvötn des. 1998

Órói - Eldingamælingar

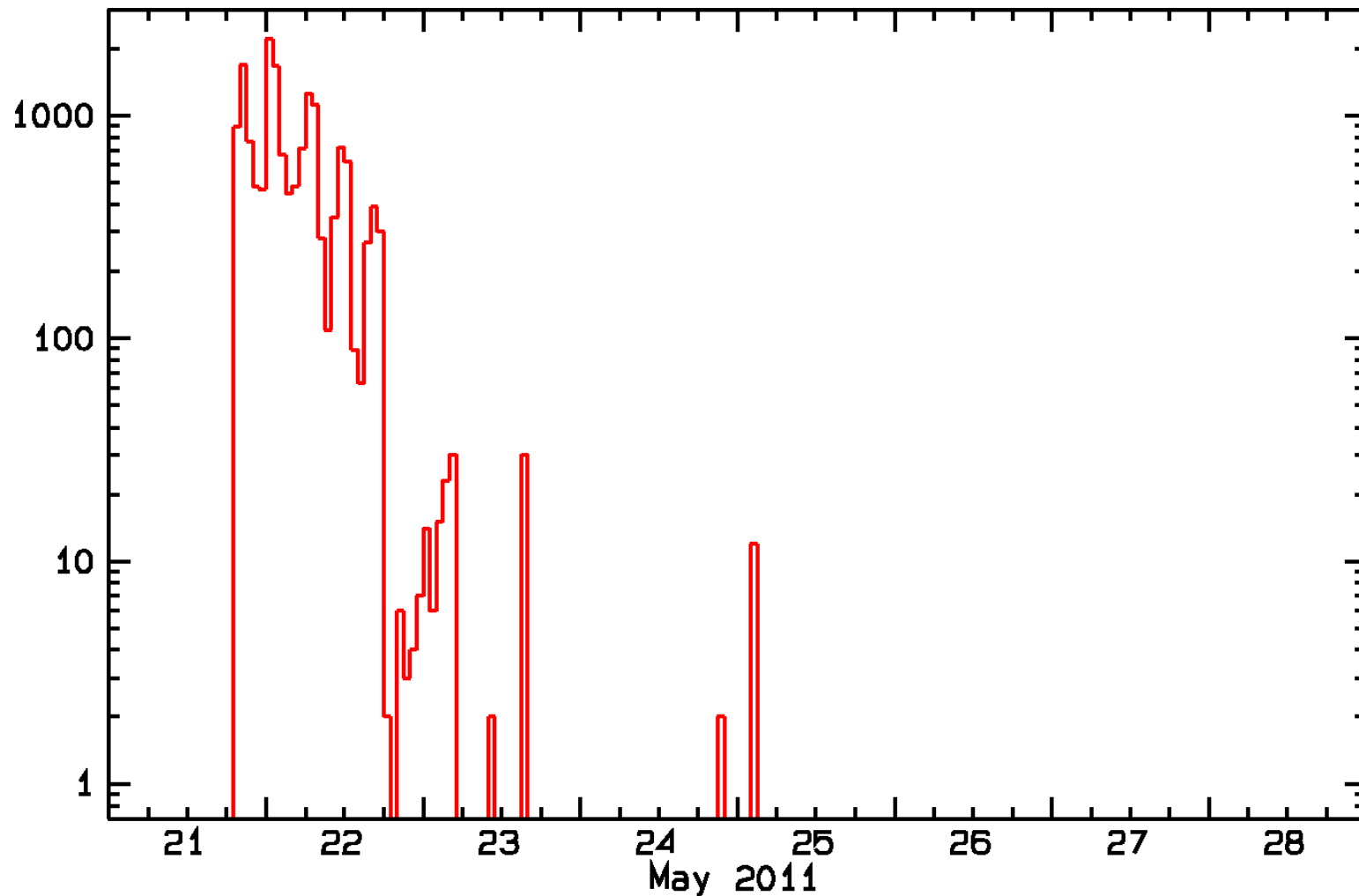
Grímsvötn nóv. 2004

Eldingar – Hæð gosmakkar – Órói

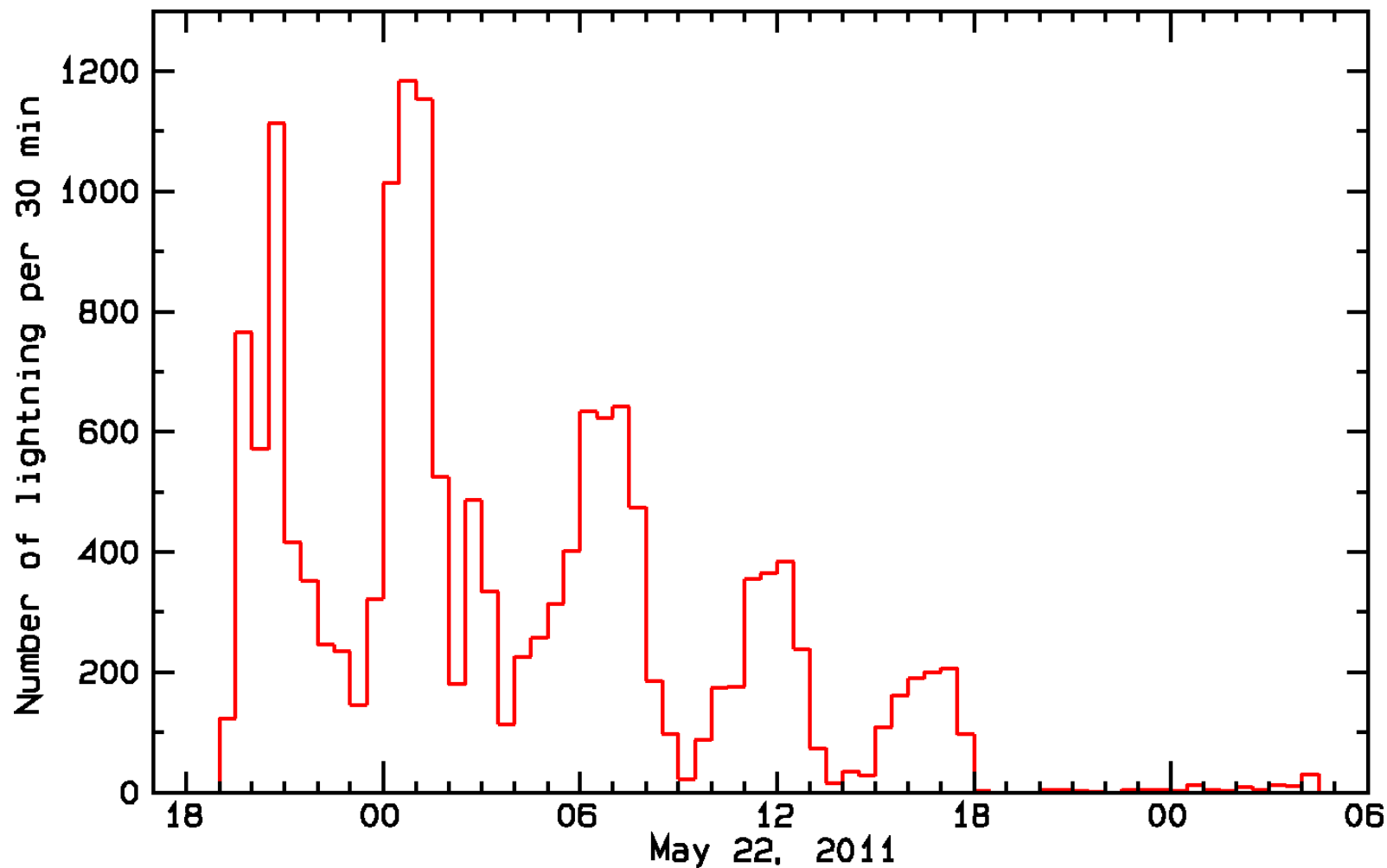
Grímsvötn maí 2011

Fjöldi eldinga á klst

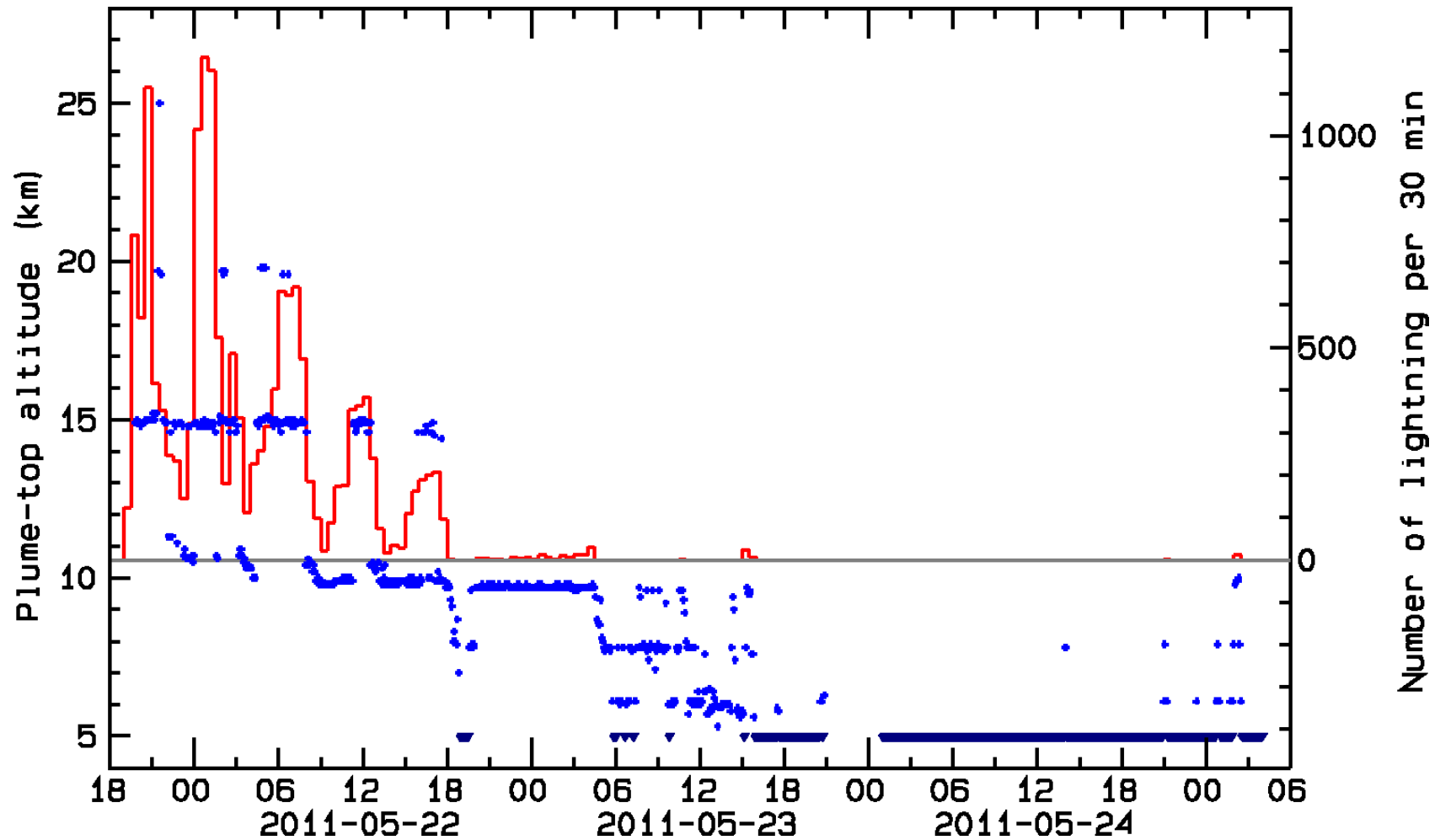

Grímsvötn maí 2011

Fjöldi eldinga á 30 mín

Hæð gosmakkar og fjöldi eldinga

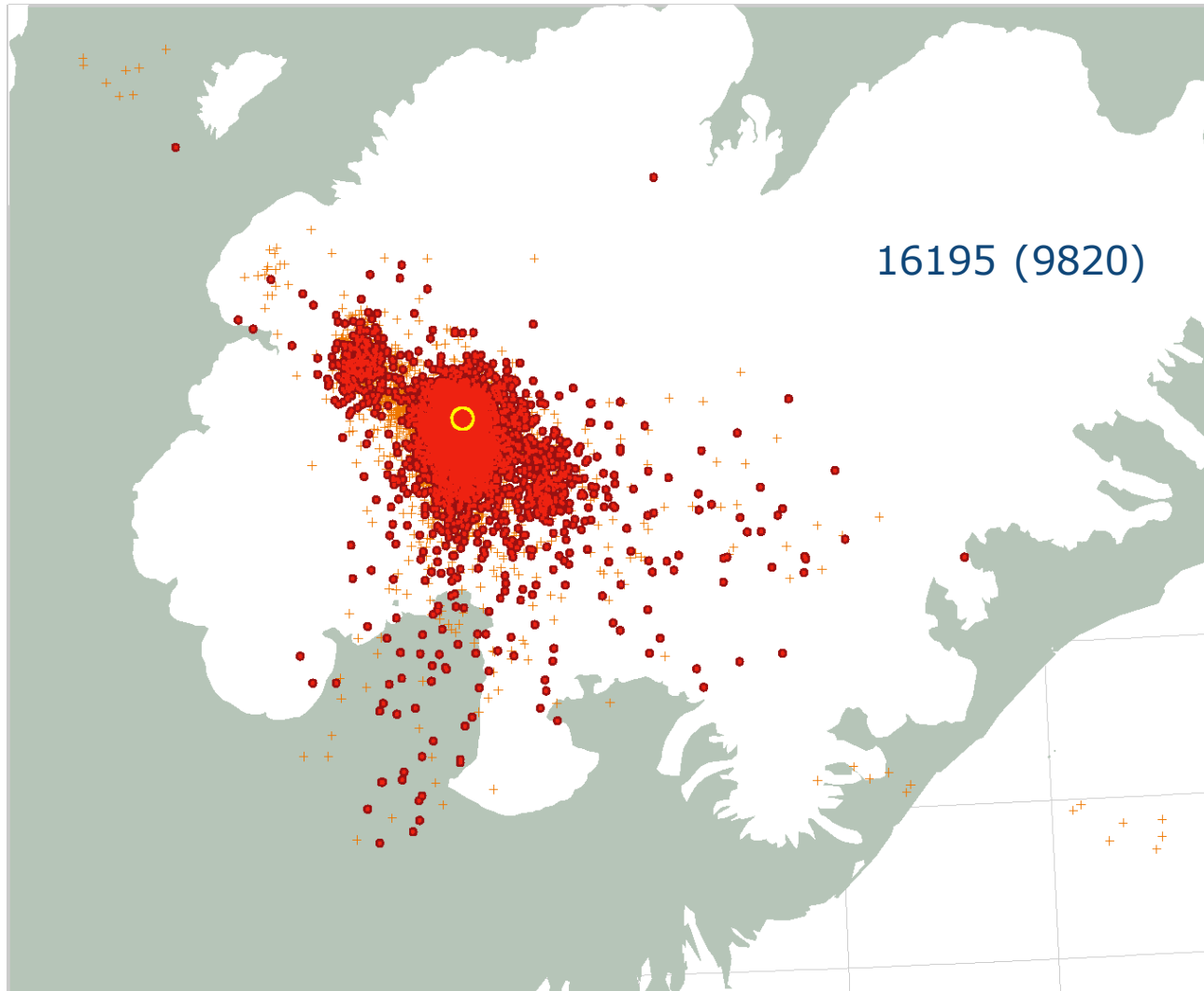

Staðsettar eldingar – allar

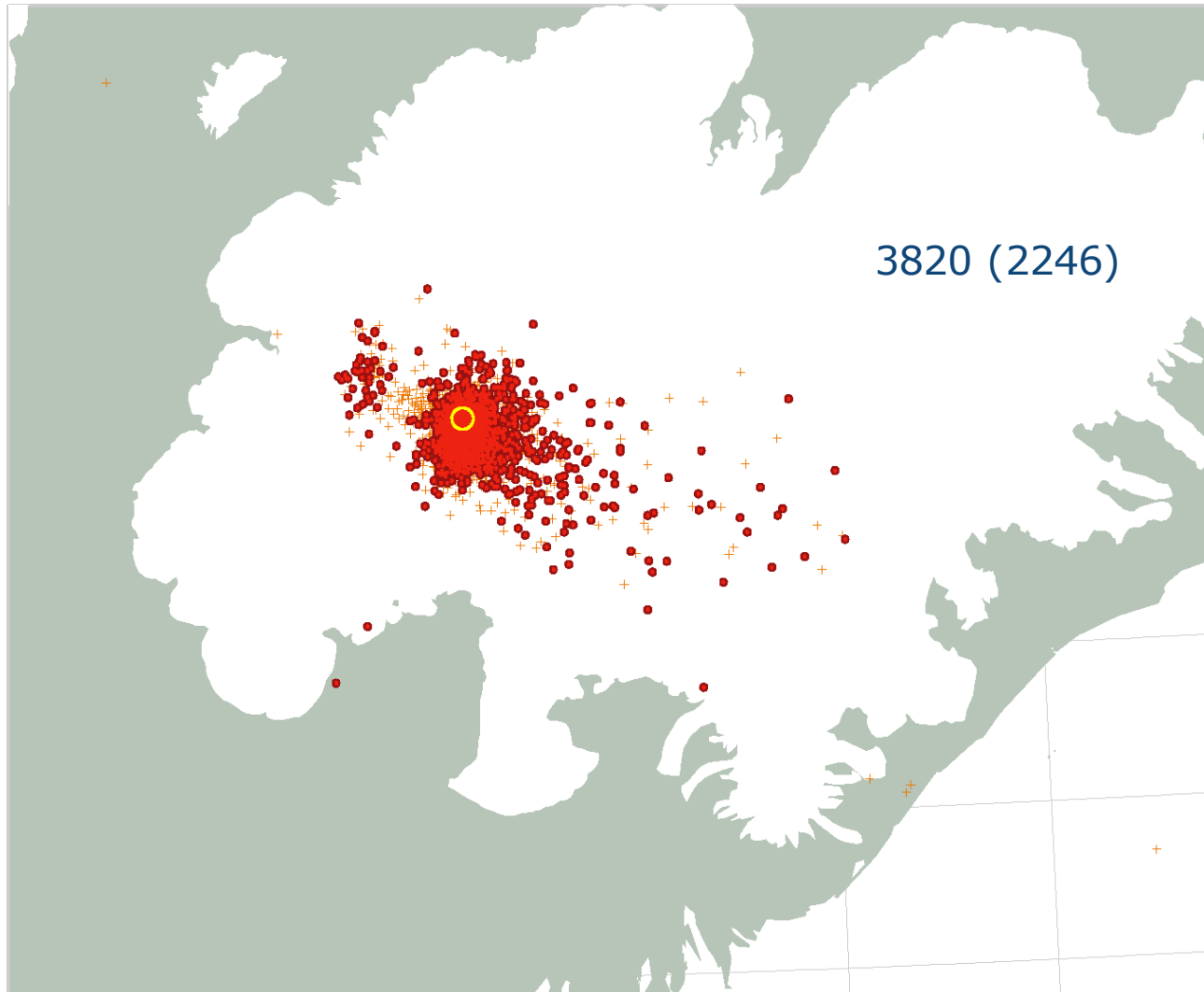
21. maí kl. 19 – 25. maí kl. 03

Veðurstofa
Íslands

Staðsettar eldingar – #1

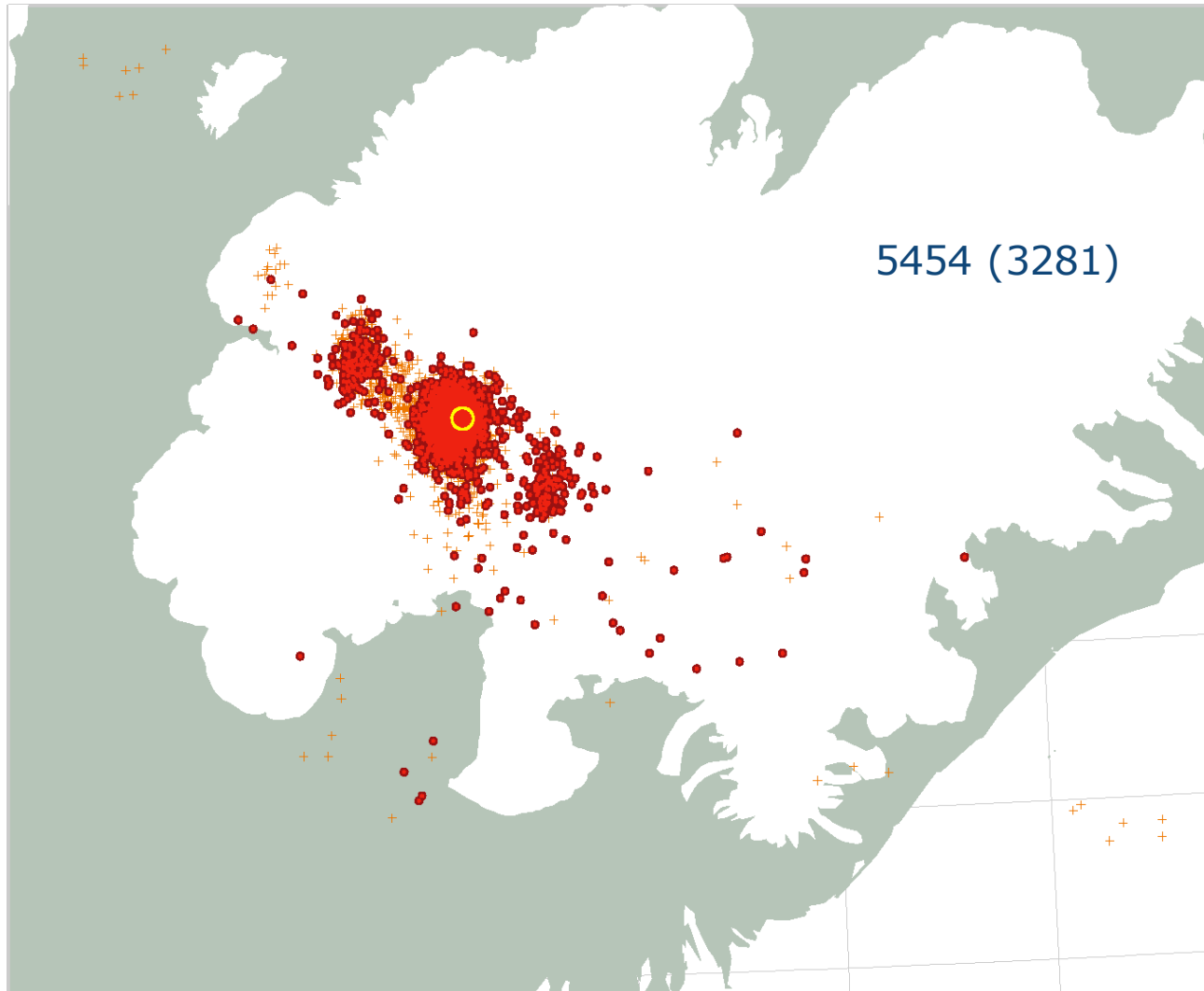
21. maí kl. 19 – kl. 23

Staðsettar eldingar – #2

21. maí kl. 23 – 22. maí kl. 04

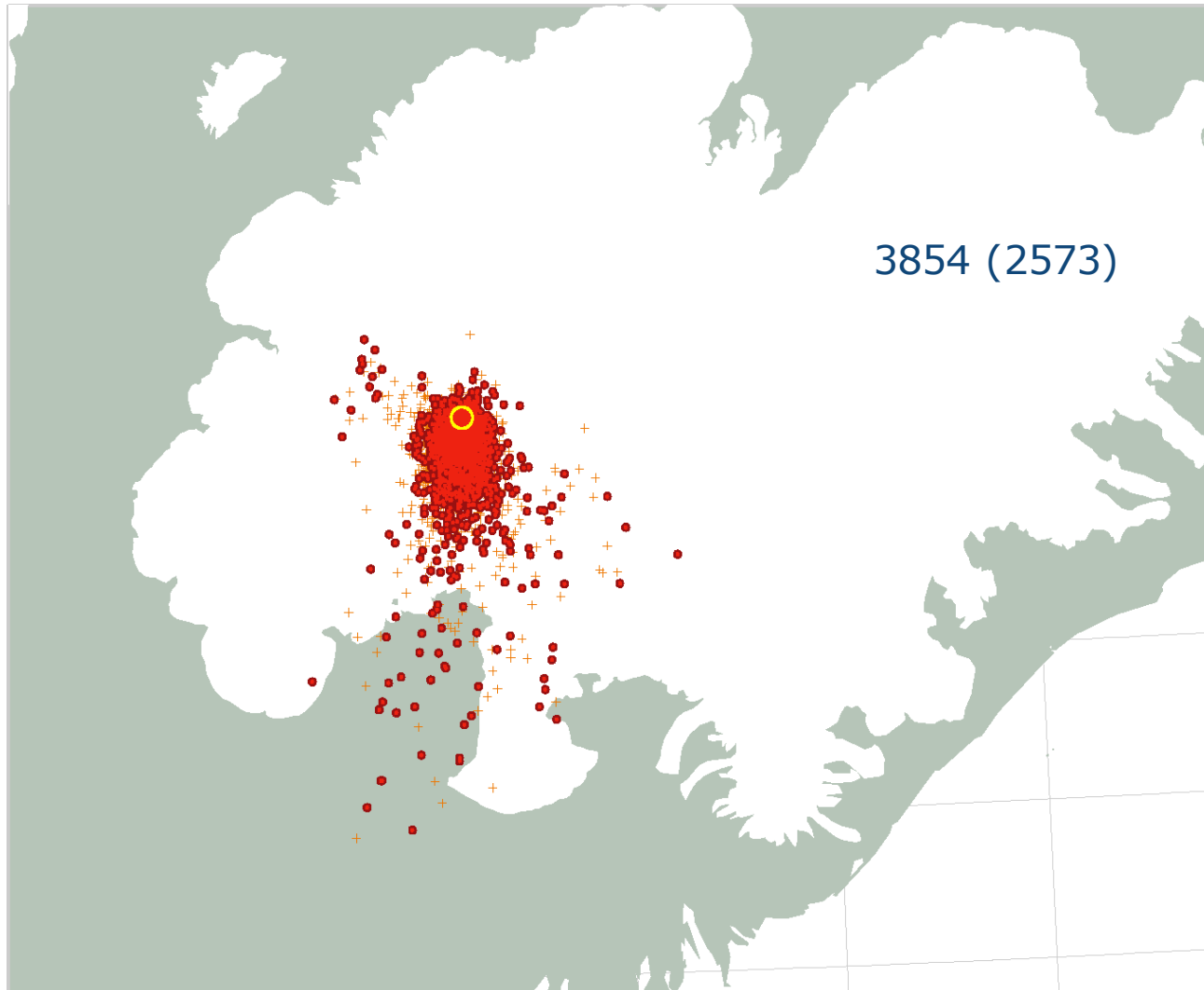
Veðurstofa
Íslands

Staðsettar eldingar – #3

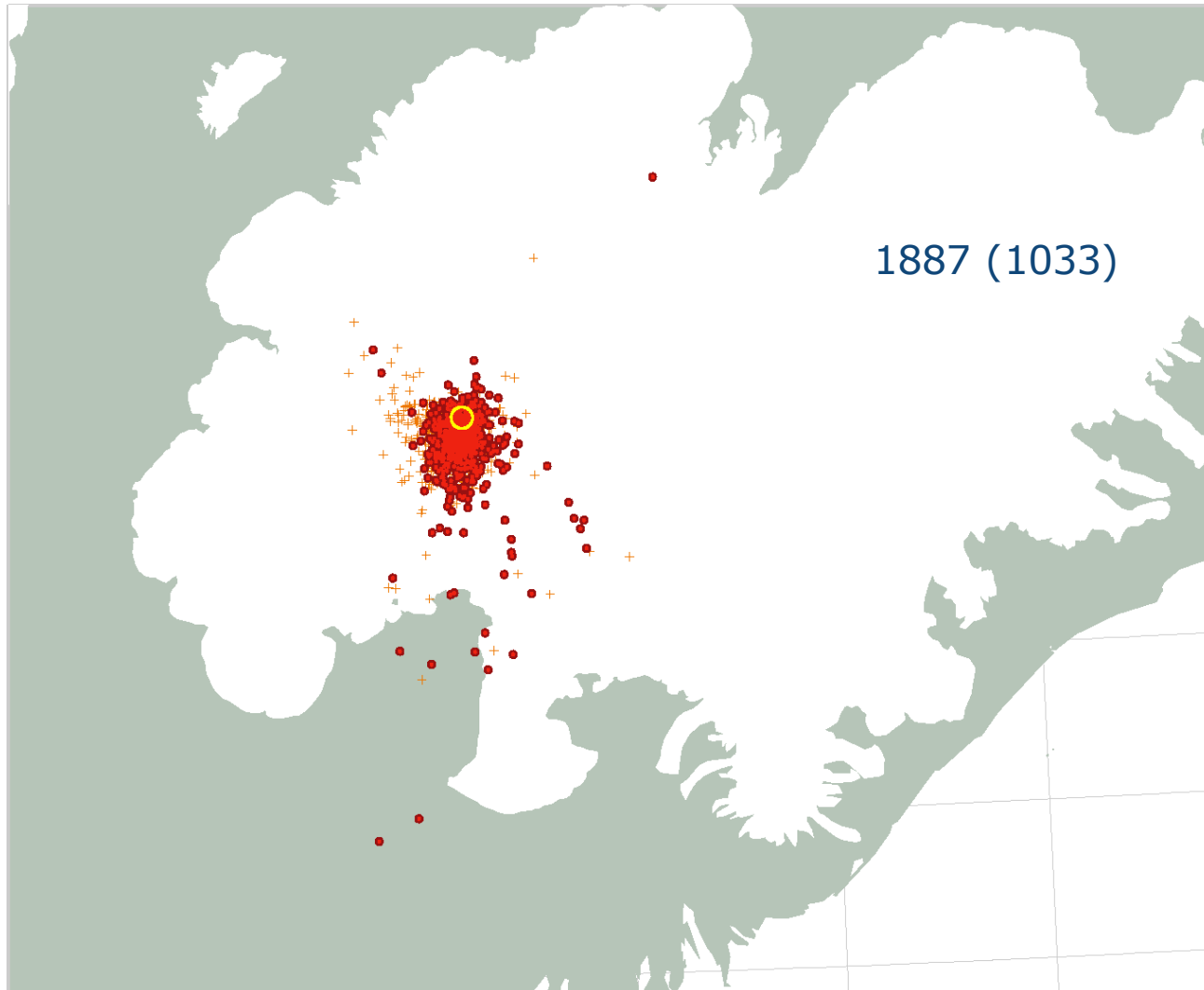
22. maí kl. 04 – kl. 09

Veðurstofa
Íslands

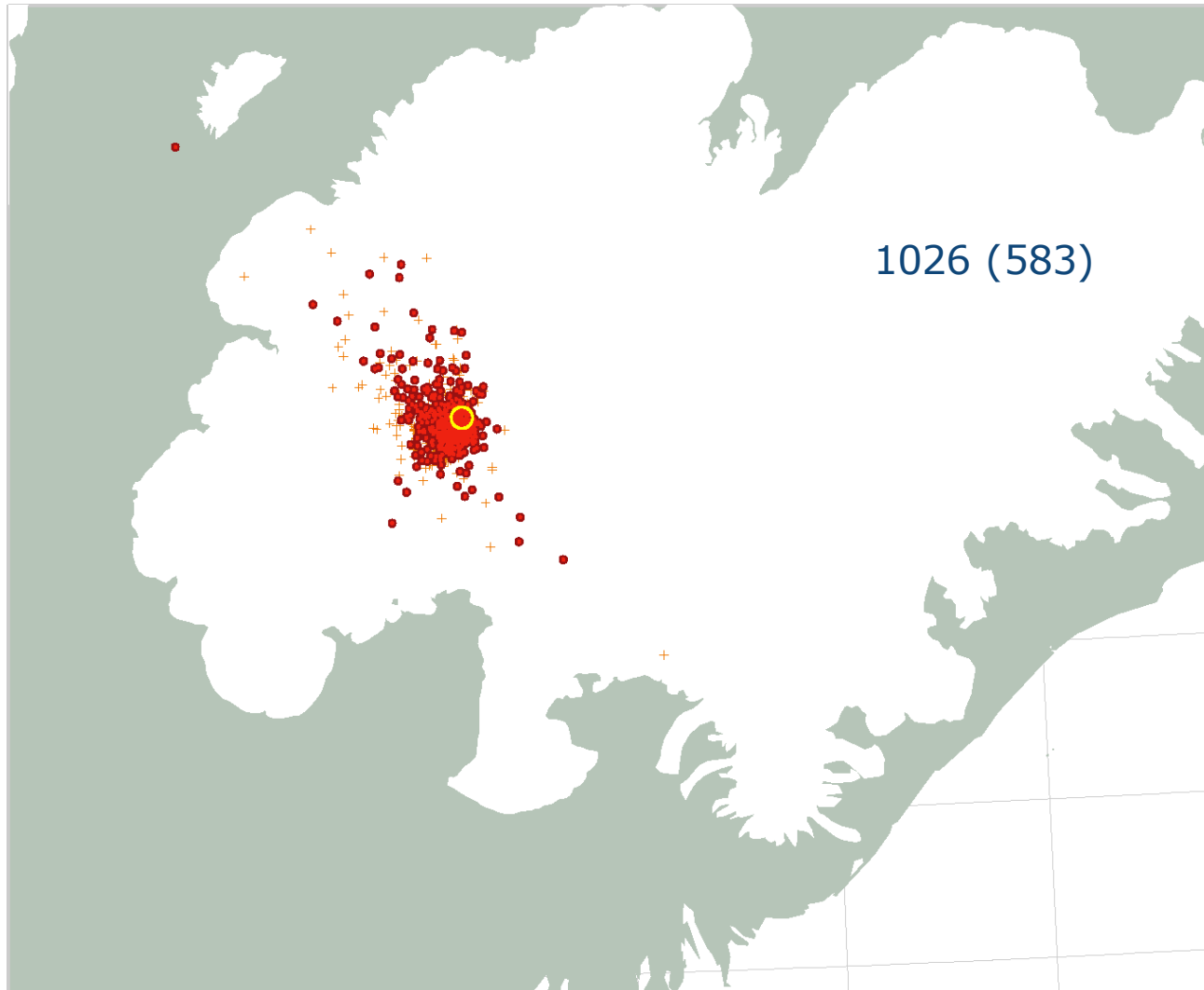
Staðsettar eldingar – #4

22. maí kl. 09 – kl. 14

Staðsettar eldingar – #5

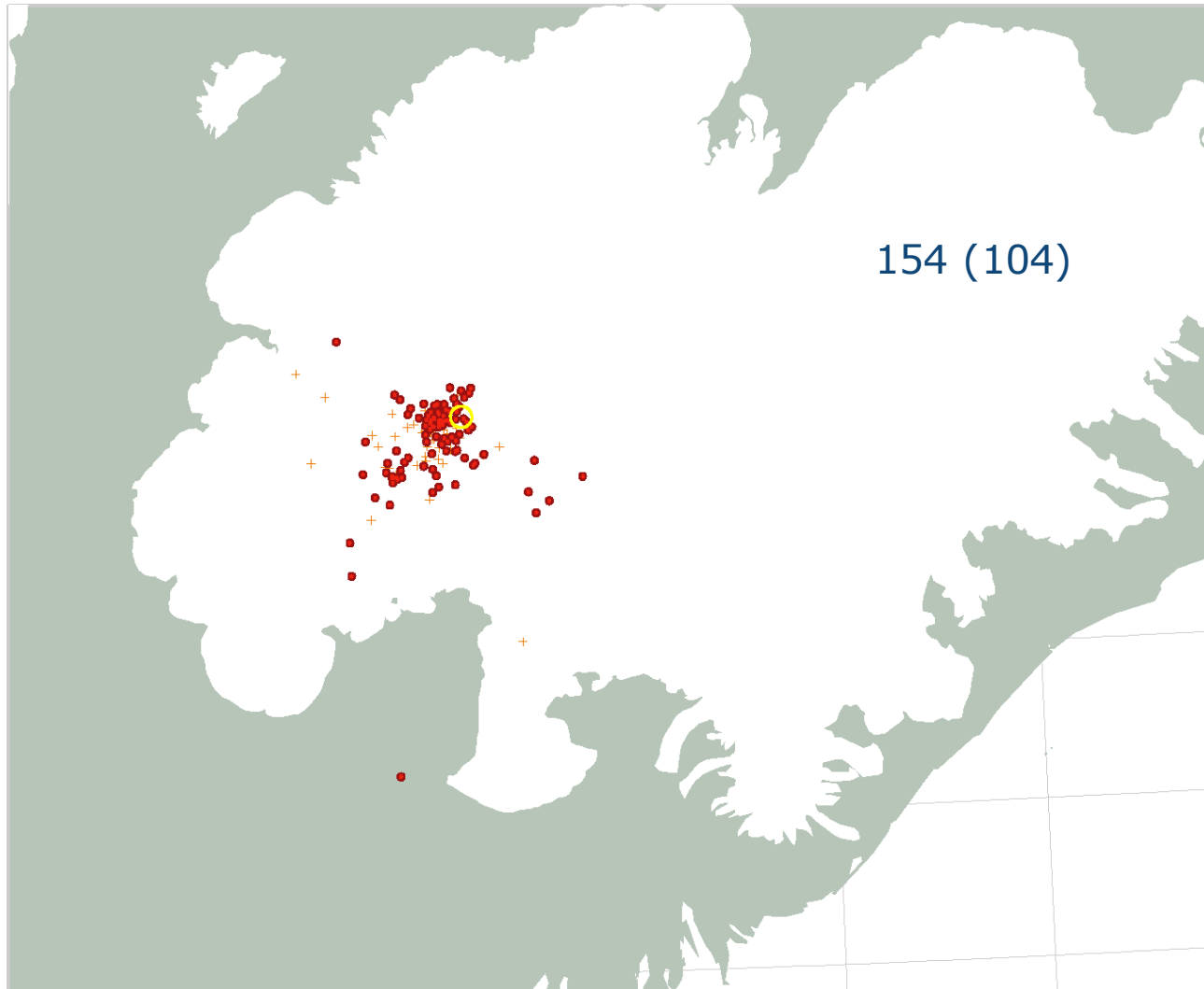
22. maí kl. 14 – kl. 19

Staðsettar eldingar – rest

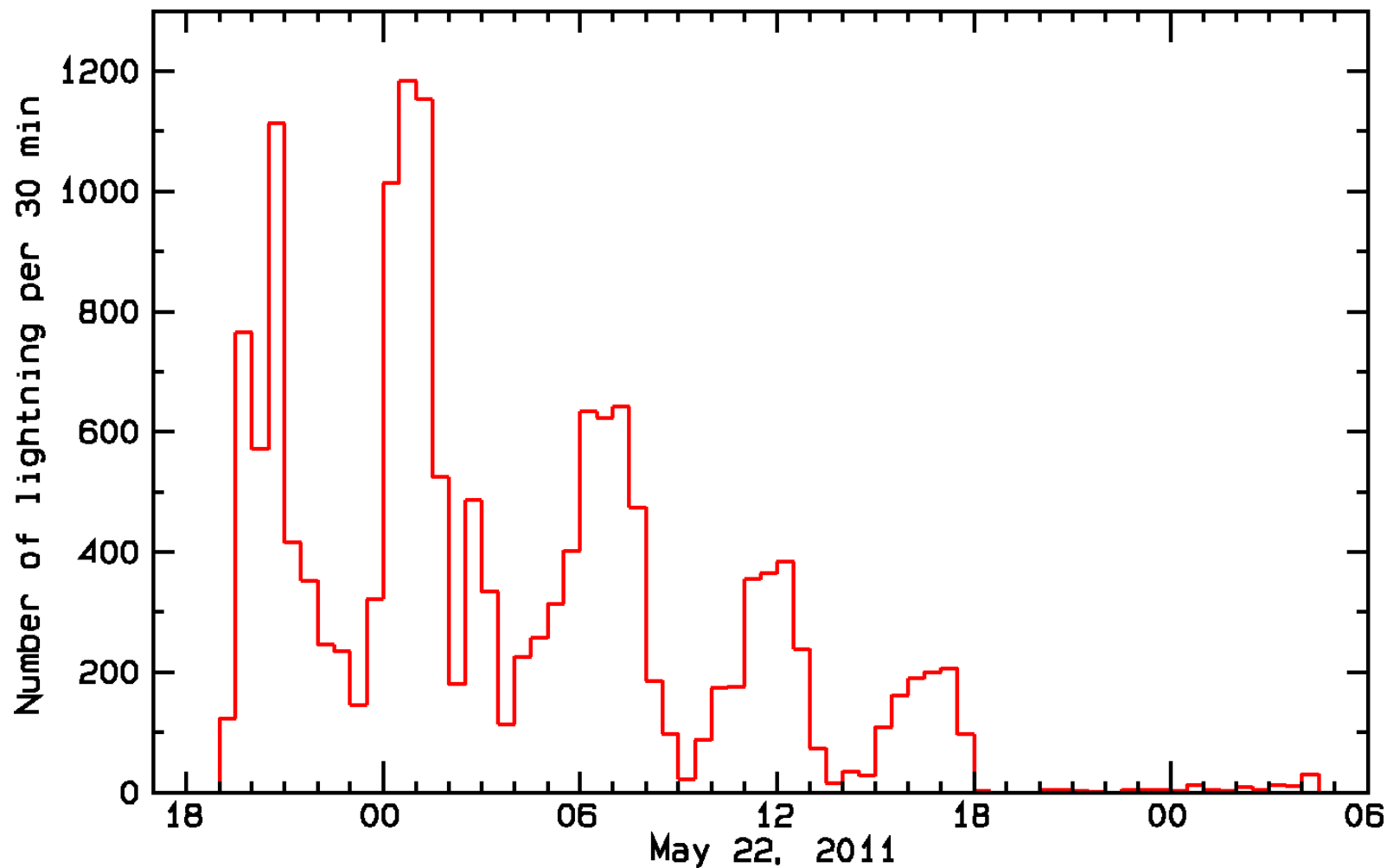
22. maí kl. 19 – 25. maí kl. 03

Veðurstofa
Íslands

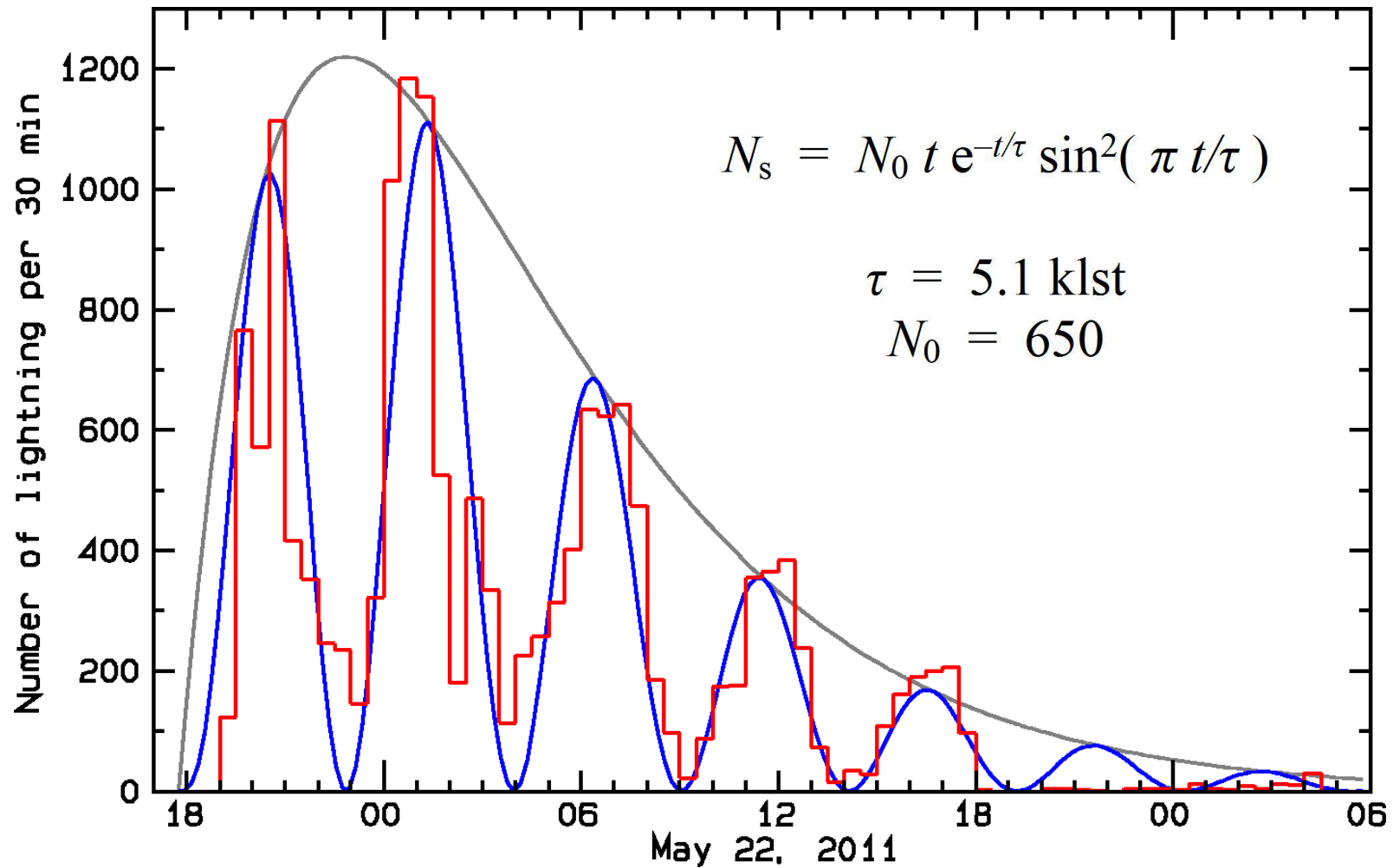
Grímsvötn maí 2011

Fjöldi eldinga á 30 mín

Dempuð sveifla

22/04/2010

Ljósm. Þorvaldur Þórðarson, 22. apríl 2010,
5 km austan við gosop Eyjafjallajökuls

- **Hæsti gosmökkur á Íslandi í marga áratugi**
- **Mjög hratt dróg úr krafti gossins og eldingavirkni – svipað og 1998 og 2004**
- **Mældar eldingar miklu fleiri en áður hefur sést – allt að 2200 mældar eldingar á klst – um 100 sinnum fleiri en áður hefur mest mælst**
- **Athyglisverð dempuð sveifla í eldingatíðni – orsök er óljós**